

UZASADNIENIE DO WIELOLETNIEJ PROGNOZY FINANSOWEJ GMINY SICIENKO NA LATA 2018-2022

1. Wstęp

Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 2077) nałożyła na jednostki samorządu terytorialnego obowiązek uchwalenia Wieloletniej prognozy finansowej (dalej –WPF). Wieloletnia prognoza finansowa ma na celu przeprowadzenie oceny sytuacji finansowej jednostki samorządu terytorialnego zarówno przez jej organy jak i innych zainteresowanych między innymi: jej mieszkańców, instytucje finansowe oraz organy nadzoru. WPF jest dokumentem zapewniającym wieloletnią perspektywę prognozowania finansowego. Winien on odzwierciedlać kierunki i plany rozwoju gminy. Tworzenie prognozy na poszczególnych etapach powinno być ściśle zintegrowane zarówno z realizowanymi zadaniami jak i zamierzeniami inwestycyjnymi na kolejne lata. Przyjęcie do realizacji poszczególnych inwestycji wiąże się z oszacowaniem możliwości finansowych gminy. W związku z tym przy konstruowaniu WPF najważniejszą kwestią są posiadane środki pochodzące ze zgromadzonych dochodów powiększonych o kwoty przychodów z tytułu nadwyżki budżetowej z poprzedniego roku i wolnych środków stanowiących nadwyżkę środków pieniężnych na rachunku bieżącym jednostki samorządu terytorialnego, wynikającej z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat poprzednich. Środki te w pierwszej kolejności winny być rozdysponowane na wydatki bieżące oraz spłatę i obsługę zaciągniętego długu. Pozostałe środki można przeznaczyć na realizację zadań inwestycyjnych.

Zgodnie z art. 227 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych WPF obejmuje co najmniej 4 lata budżetowe (dany rok i kolejne 3 lata), nie krócej jednak niż na okres, na jaki przyjęto limity wydatków na przedsięwzięcia wieloletnie. Ust. 2 powyższego artykułu nakłada natomiast obowiązek sporządzenie prognozy kwoty długu, stanowiącej element WPF na okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania z tytułu kredytów i pożyczek, emisji papierów wartościowych, czy też umów wieloletnich. Gmina Sicienko posiada zaciągnięte zobowiązania z tytułu długoterminowych kredytów i pożyczek zaciągniętych na realizację zadań inwestycyjnych oraz spłaty kredytów i pożyczek na okres do 2020 roku. W latach 2018-2020 przewiduje się zaciągnięcie kredytu długoterminowego na spłatę wcześniej zaciągniętych kredytów i pożyczek. Spłata planowanego do zaciągnięcia w 2018 roku kredytu przewidywana jest do 2021 roku natomiast zaciągniętych w latach 2019- 2020 do 2022 roku. Spłata planowanej do zaciągnięcia w 2018 roku pożyczki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na realizację inwestycji przewidywana jest do 2022 roku. W związku z powyższym Wieloletnia prognoza finansowa Gminy Sicienko obejmuje lata 2018-2022.

2. Założenia makroekonomiczne

Dla potrzeb opracowania Wieloletniej prognozy finansowej Gminy Sicienko przyjęto wskaźniki makroekonomiczne określone w zaktualizowanych wytycznych Ministerstwa Finansów dotyczących założeń makroekonomicznych na potrzeby wieloletnich prognoz finansowych jednostek samorządu terytorialnego, które przedstawiają się następująco:

Tabela nr 1

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
PKB, dynamika realna	103,8	103,9	103,9	103,6	103,5
CPI – dynamika średnioroczna (wskaźnik inflacji)	102,3	102,3	102,5	102,5	102,5
Dynamika przeciętnego wynagrodzenia	102,4	102,7	102,7	102,9	102,9

Biorąc pod uwagę powyższe wskaźniki makroekonomiczne oraz konieczność wprowadzenia oszczędności w wydatkach bieżących, w celu wygospodarowania środków umożliwiających jak najlepszą absorpcję funduszy unijnych podstawowe wskaźniki przyjęte przy opracowaniu WPF Gminy Sicienko przedstawia poniższa tabela :

Tabela nr 2

Wyszczególnienie	2018	2019	2020	2021	2022
PKB, dynamika realna	103,8	103,9	103,9	103,6	103,5
CPI – dynamika średnioroczna (wskaźnik inflacji)	102,3	102,3	102,5	102,5	102,5
Dynamika przeciętnego wynagrodzenia nauczycieli	100,0	102,00	102,00	103,5	102,50
Dynamika przeciętnego wynagrodzenia pozostałych pracowników	103,00	102,00	102,00	103,5	103,00

3. Dochody

Przyjęte wartości dochodów z podziałem na dochody bieżące i majątkowe szacowane są w oparciu o analizę danych historycznych, przyjęte wskaźniki makroekonomiczne. Uwzględniają one również przyszłe okoliczności wpływające na wysokość prognozowanych wpływów.

3.1. Dochody bieżące

Do dochodów bieżących, ujętych w wierszu 1.1 załącznika nr 1 do uchwały zalicza się wpływy z następujących kategorii:

- 1) Dochody z podatków i opłat lokalnych, wykazane w wierszu 1.1.3 do których zalicza się wpływy z następujących źródeł:
  - a) podatek od nieruchomości,
  - b) podatek rolny,
  - c) podatek leśny,
  - d) podatek od środków transportowych,
  - e) podatek od czynności cywilnoprawnych,
  - f) podatek od spadków i darowizn,
  - g) opłata skarbową,
  - h) podatek dochodowy od prowadzonej działalności gospodarczej opłacany w formie karty podatkowej,
  - i) opłata za zezwolenia na sprzedaż alkoholu,
  - j) opłata targowa,
  - k) opłaty za korzystanie z wychowania przedszkolnego,
  - l) opłaty za korzystanie z wyżywienia w jednostkach realizujących zadania z zakresu wychowania przedszkolnego,
  - m) inne opłaty pobierane na podstawie odrębnych ustaw.

Aktualnie dochody z tej kategorii wpływów stanowią około 23 % dochodów ogółem.

Dynamikę wzrostu dochodów z podatków i opłat przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 3

ROK	2011/10	2012/11	2013/12	2014/13	2015/14	2016/15
Dynamika %	105,80	105,40	161,02	112,20	113,69	98,91
ROK	2017/16	2018/17	2019/18	2020/19	2021/20	2022/21
Dynamika %	107,84	105,06	104,88	102,81	103,44	102,23

Przy kalkulowaniu dochodów z powyższych źródeł dokonano analizy wpływów w latach 2010-2017. Dochody te wykazują tendencję wzrostową. Wzrost powyższych wpływów jest wynikiem zarówno zwiększania stawek podatkowych jak i podstawy opodatkowania, zwłaszcza

w zakresie podatku od nieruchomości. Wzrost podstawy opodatkowania w podatku od nieruchomości jest głównie wynikiem rozwoju budownictwa mieszkaniowego na terenie Gminy Sicienko, a także przeznaczenia w planie zagospodarowania przestrzennego gruntów przeznaczonych pod stawy infiltracyjne dla potrzeb zaopatrzenia w wodę Miasta Bydgoszczy, co spowodowało znaczne zwiększenie dochodów z tego tytułu w 2012 roku. Niższe wpływy z tego podatku w 2016 roku wynikają z faktu ustawowego zwolnienia nieruchomości będących własnością Gminy o ile nie są one wykorzystywane do działalności gospodarczej. W zakresie podatku od nieruchomości przewidywany jest wzrost podstawy opodatkowania oraz około 2 % wzrost stawek podatkowych. W latach 2010- 2017 obserwowany jest systematyczny wzrost ilości pojazdów podlegających opodatkowaniu podatkiem od środków transportowych. Pozwala to na założenie powyższej tendencji w kolejnych latach. W 2018 roku zakłada się zwiększenie planowanych wpływów z tego tytułu będące skutkiem wzrostu podstawy opodatkowania oraz wzrostu stawek podatkowych o około 2 %. Natomiast w latach następnych przyjęto zakładany wzrost stawek o planowany wskaźnik inflacji.

W okresie 2010-2017 zaobserwowano znaczny wzrost wpływów z tytułu podatku od czynności cywilnoprawnych. Powyższe związane jest głównie ze znacznym wzrostem sprzedaży działek przeznaczonych pod budownictwo. Biorąc powyższe pod uwagę przy kalkulowaniu dochodów w tej kategorii zakłada się systematyczny wzrost wpływów z tego tytułu.

W zakresie tej kategorii wpływów uwzględniono także źródło dochodów gminy, którym jest zgodnie z ustawą z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2012 poz. 391) opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Rada Gminy podjęła uchwałę zgodnie, z którą wysokość opłaty ustalana będzie od ilości osób zamieszkujących w gospodarstwie domowym. Gmina rozpoczęła gospodarowanie odpadami komunalnymi od 1 lipca 2013 roku. Przewidywane dochody z tego tytułu w 2018 roku oraz w kolejnych latach przyjęto nieznacznie wyższe w stosunku do roku poprzedzającego, co wynika głównie z systematycznego wzrostu liczby mieszkańców .

W zakresie wpływów z pozostałych źródeł w tej kategorii dochodów bieżących na podstawie dokonanej analizy przyjęto dynamikę ich wzrostu na poziomie wskaźnika inflacji.

- 2) Udziały w podatkach stanowiących dochód państwa, do których zalicza się:
  - a) udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych, wykazane w wierszu 1.1.1,
  - b) udziały w podatku dochodowym od osób prawnych, wykazane w wierszu 1.1.2.

W zakresie wpływów z powyższych źródeł główne znaczenie dla dochodów gminy mają udziały w podatku dochodowym od osób fizycznych, które aktualnie stanowią prawie 17 % ogółu dochodów. Natomiast wpływy z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób prawnych mają nieznaczny wpływ na dochody gminy, gdyż stanowią niespełna 0,05 % dochodów.

Dynamikę wzrostu dochodów z udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 4

ROK	2011/10	2012/11	2013/12	2014/13	2015/14	2016/15
Dynamika %	99,80	116,54	107,02	105,33	114,53	116,50
ROK	2017/16	2018/17	2019/18	2020/19	2021/20	2022/21
Dynamika %	119,60	97,81	112,46	107,18	107,24	105,00

W okresie 2010-2017 wpływy z tytułu udziału w podatku od osób fizycznych systematycznie wzrastają. W 2018 roku zgodnie z informacją Ministerstwa Finansów przewidywany jest spadek wpływów z tytułu udziału w podatku dochodowym od osób fizycznych o 2,19 %. Na wysokość wpływów z tego tytułu wpływ ma liczba mieszkańców oraz wysokość osiąganych wynagrodzeń. W omawianym okresie obserwowany jest systematyczny wzrost liczby mieszkańców. W związku ze znacznym rozwojem budownictwa mieszkaniowego na terenie Gminy Sicienko należy założyć dalszy wzrost liczby mieszkańców. Uwzględniając znaczne wzrosty wpływów z powyższego źródła w latach poprzednich, przy planowaniu wpływów z tego tytułu w latach 2019-2022 przyjęto zwiększone dochody z tego tytułu w wysokości około 12,45 % w 2019 roku oraz w następnych latach odpowiednio 7,18 %, 7,24 % i 5,00 %.

- 3) Subwencję z budżetu państwa, na którą składa się:
  - a) część oświatowa subwencji ogólnej,
  - b) część wyrównawcza subwencji ogólnej.

Wpływy z subwencji stanowią znaczną pozycję w dochodach gminy. Część oświatowa stanowi ponad 19 % dochodów ogółem natomiast część wyrównawcza około 3,4 %. Dynamikę wzrostu wpływów z tytułu subwencji przedstawia poniższa tabela:

Tabela nr 5

ROK	2011/10	2012/11	2013/12	2014/13	2015/14	2016/15
Dynamika %	104,9	104,20	106,4	109,35	82,22	101,21
ROK	2017/16	2018/17	2019/18	2020/19	2021/20	2022/21
Dynamika %	100,96	102,75	106,99	103,34	103,23	103,13

Wysokość części oświatowej uzależniona jest od liczby uczniów. W związku z powyższym w celu najbardziej prawdopodobnej kwoty wpływów dokonano analizy liczby uczniów w poszczególnych latach. W 2018 roku zgodnie z informacją Ministerstwa Finansów zakładany jest wzrost tej części subwencji o 2,42 %. Jako podstawę wyliczenia przyjęto średnią kwotę subwencji na ucznia powiększoną o zakładany wskaźnik inflacji.

Zgodnie z informacją Ministerstwa Finansów w 2018 roku wysokość subwencji jest o 2,42 % wyższa niż w 2017 roku. W kolejnych latach przyjęto wzrost wpływów z tego tytułu na poziomie od 7,39 do 2,94 %.

Ze względu na znaczny wzrost dochodów podatkowych wynikający z wyższych wpływów z tytułu podatku od nieruchomości, a także wyższych skutków obniżenia średniej ceny skupu żyta wskaźnik G dochodów podatkowych gminy w stosunku do liczby mieszkańców gminy stanowi około 96,2% analogicznego wskaźnika Gg dochodów podatkowych w kraju. Wobec powyższego w 2018 roku Gmina Sicienko nie otrzymuje kwoty podstawowej subwencji wyrównawczej, a jedynie kwotę uzupełniającą.

- 4) Pozostałe dochody z majątku gminy, do których zaliczone zostały wpływy z:
  - a) opłat za zarząd i wieczyste użytkowanie nieruchomości,
  - b) dzierżawy i najmu nieruchomości.

Wpływy z powyższych tytułów stanowią niespełna 1,00 % dochodów ogółem. Głównym źródłem są wpływy z tytułu dzierżawy części budynków komunalnych na działalność gospodarczą oraz świadczenie usług medycznych, a także z najmu lokali mieszkalnych. W zakresie powyższej kategorii w 2018 roku i kolejnych latach założono nieznaczny wzrost tych dochodów.

- 5) Odsetki
  - a) odsetki od nieterminowych wpłat podatków i opłat lokalnych,
  - b) pozostałe odsetki, w tym od środków zgromadzonych na rachunkach bankowych.

Łączne wpływy z odsetek stanowią niespełna 0,10 % dochodów ogółem. W latach objętych WPF założono wzrost dochodów o wskaźnik inflacji.

- 6) Dotacje celowe na zadania bieżące
  - a) dotacje celowe na realizację zadań własnych,
  - b) dotacje celowe na realizację zadań zleconych i powierzonych z zakresu administracji rządowej,
  - c) środki otrzymane z innych źródeł .

Źródłem dotacji celowych na zadania własne są wpływy z budżetu państwa, ze środków unijnych, a także pozyskane z funduszy celowych. Gmina Sicienko corocznie uzyskuje powyższe dotacje na realizację zadań własnych z zakresu oświaty, edukacyjnej opieki wychowawczej, pomocy społecznej, wsparcia rodziny, a także na bieżące remonty dróg. W tej kategorii dochodów ujęta została również dotacja na zadania realizowane na podstawie porozumienia z powiatem bydgoskim na realizację zadań w zakresie bieżącego utrzymania dróg powiatowych.

Gmina realizuje zadania zlecone z zakresu administracji rządowej, zlecone na podstawie odrębnych ustaw, a także realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej. Na pokrycie kosztów tych zadań przekazywane są dotacje celowe z budżetu państwa. Łączne wpływy z dotacji celowych stanowią około 22 % dochodów ogółem. Począwszy od 2016 roku nastąpił znaczny wzrost dochodów z tego tytułu w związku z nałożeniem na gminy obowiązku realizacji wypłat świadczeń wychowawczych 500 plus. Spowodowało to ponad 100 % wzrost dochodów z tytułu dotacji celowych na zadania zlecone. Planowane wpływy z tego tytułu na 2018 roku są niższe niż w 2017 roku. Jednakże wysokość dotacji w trakcie roku ulega wielokrotnie zmianie. W związku z tym przewiduje się, że wykonanie na koniec roku będzie wyższe, stąd też znaczący wzrost odnotowano w 2019 roku. W latach objętych WPF założono wzrost dochodów z tego tytułu maksymalnie o 2 %.

W ramach środków otrzymanych z innych źródeł planowane są otrzymane środki na realizację zadań własnych z Narodowego oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a także dotacje pozyskane na realizację programów z udziałem środków europejskich. Gmina Sicienko jest Partnerem Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Bydgosko - Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego. W związku z realizacją w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014 - 2020 projektu dotyczącego wsparcia działania podmiotu realizującego Zintegrowane Inwestycje Terytorialne ze środków Program Operacyjny Pomoc Techniczna 2014-2020 przewidywana jest dotacja od Miasta Bydgoszcz. Na okres WPF przyjęto dotację w wysokości planowanej na 2018 rok.

- 7) Pozostałe dochody, do których zaliczane są:
  - a) wpływy z usług,
  - b) grzywny i kary pieniężne,
  - c) wpływy z różnych dochodów.

Średnie wpływy z powyższych źródeł stanowią około 0,40 % dochodów ogółem. W latach objętych WPF założono wzrost dochodów o przewidywany wskaźnik inflacji.

3.2. Dochody majątkowe

Do dochodów majątkowych, ujętych w wierszu 1.2 załącznika nr 1 do uchwały zalicza się wpływy z następujących kategorii:

- 1) Dochody ze sprzedaży majątku, ujęte w wierszu 1.2.1 załącznika nr 1, na które składają się:
  - a) wpłaty z tytułu odpłatnego nabycia prawa własności oraz prawa użytkowania wieczystego nieruchomości,
  - b) wpływy ze sprzedaży składników majątkowych.

Dochody z powyższych tytułów ustalane są szacunkowo na podstawie analizy zasobów mienia komunalnego przeznaczanego do sprzedaży. Aktualnie Gmina posiada, przygotowanych do sprzedaży, pięć działek budowlanych położonych w Dąbrówce Nowej, Sicienku oraz Wojnowie. W 2018 roku zakładana jest sprzedaż części z przygotowanych działek budowlanych, planowana jest również sprzedaż nieruchomości dzierżawionej obecnie na działalność gospodarczą (Stacja kontroli pojazdów) oraz innych składników majątkowych. Wyższe wpływy ze sprzedaży gruntów przewidywane są w latach 2018-2020, co wynika z faktu, iż Gmina Sienko posiada tereny, które przewidywane są pod jeden z węzłów komunikacyjnych drogi S5. Ponadto w kolejnych latach przygotowywane będą następne tereny inwestycyjne przeznaczone do sprzedaży między innymi w Dąbrówce Nowej. Dla powyższego terenu przewiduje się opracowanie zmiany Miejscowego Planu Zagospodarowania Przestrzennego i wygospodarowanie około 10 działek przeznaczonych pod budownictwo mieszkaniowe. Średnie wpływy ze sprzedaży majątku na lata 2018-2022 planowane są w wysokości około od 0,25 do 1,4 % planowanego dochodu.

2) Dotacje celowe na realizację zadań inwestycyjnych, do których zalicza się:

- a) dotacje celowe na zadania własne,
- b) dotacje celowe na realizację zadań zleconych i powierzonych z zakresu administracji rządowej,
- c) środki otrzymane z innych źródeł.

Głównym źródłem dotacji celowych na zadania własne są środki pozyskane z budżetu Unii Europejskiej ujęte w wierszu 1.2.2 załącznika nr 1. Gmina Sienko jest gminą wiejską położoną w centralnej części województwa kujawsko-pomorskiego. Jednym z atutów gminy pod względem uwarunkowań rozwoju gminy jest jej korzystne usytuowanie w niedużej odległości od miasta Bydgoszcz, co sprawia, że Gmina staje się alternatywnym miejscem zamieszkania dla osób pracujących w Bydgoszczy. Szansą na wykorzystanie tego atutu jest zapewnienie odpowiednich warunków życia dla jej mieszkańców. Wizja Strategii Rozwoju Gminy Sienko na lata 2015-2020+ zdefiniowana została jako „Gmina Sienko dobrym i bezpiecznym miejscem do życia i inwestowania, ojczyzną społeczności wykształconych, aktywnych i zdrowych mieszkańców, w harmonijnych relacjach z sąsiadami i środowiskiem”. Osiągnięcie tego jest możliwe poprzez realizację celów operacyjnych, do których między innymi należą:

- pełna i poprawnie funkcjonująca infrastruktura techniczna,
- dobrze funkcjonująca infrastruktura społeczna,
- uzbrojone tereny pod budownictwo mieszkaniowe,
- ograniczenie emisji zanieczyszczeń,
- podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy.

Cele te są w pełni zgodne z zasadniczymi dokumentami strategicznymi kraju (Średniookresowa Strategia Rozwoju Kraju 2020), a także proponowanymi celami polityki Unii Europejskiej (Europa 2020). Cele te wpisują się również w cele Strategii rozwoju województwa kujawsko-

pomorskiego do roku 2020- Plan modernizacji 2020+, Założeń polityki terytorialnej województwa kujawsko- pomorskiego na lata 2014-2020, Regionalną Strategię Innowacji Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 oraz Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Bydgosko – Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego. Gmina Sicienko jest stroną zawartego w dniu 8 kwietnia 2014 roku porozumienia Związku Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Bydgosko – Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego. Realizacja powyższych celów możliwa jest poprzez budowę i przebudowę dróg lokalnych, budowę kanalizacji sanitarnych, modernizację obiektów oświatowych, czy też kultury. Inwestycje te są dofinansowane ze środków unijnych między innymi w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Gmina Sicienko realizowała projekty współfinansowane z funduszy unijnych, krajowych i międzynarodowych z zakresu rozwoju obszarów wiejskich. W 2018 roku z tego tytułu zaplanowano wpływy stanowiące rozliczenie końcowe dotyczące realizowanych w 2017 roku zadań w zakresie przebudowy drogi gminnej ul. Łąkowa w Kruszynie oraz kompleksowej modernizacji energetycznej budynku Szkoły Podstawowej w Strzelewie. Przewidywane są również wpływy wynikające z zawartej umowy na dofinansowanie zadań związanych z budową kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami w miejscowości Goncarzewy i przesylem ścieków do przepompowni w Teresinie w ramach RROW oraz kompleksowej modernizacji energetycznej budynku Szkoły Podstawowej w Samsiecznie ze środków RPO w ramach ZIT. Po stronie dochodów ujęto również planowane wpływy wynikające ze złożonych i pozytywnie zweryfikowanym wniosków na dofinansowanie zadań związanych z przebudową i rozbudową wodociągowej pompowni strefowej w Wojnowie oraz zadań inwestycyjnych związanych z rozwojem infrastruktury w zakresie zadań związanych z budową i przebudową obiektów kultury. Łącznie przewidywana w 2018 roku wysokość dofinansowania wynosi 6.185.604,00 zł. Na lata 2018-2021 w ramach powyższego przewidziano wpływy z dotacji celowej w ramach programów finansowanych z udziałem środków unijnych z przeznaczeniem na realizację przedsięwzięcia pn. „Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Gminie Sicienko”. O dofinansowanie tego zadania Gmina złożyła wniosek, który został pozytywnie zweryfikowany w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. W latach 2019-2021 przewidywane są również środki na dofinansowanie zadania w zakresie „przebudowy i rozbudowy oczyszczalni ścieków w Wojnowie”. Zadania te przewidywane są do dofinansowania z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego w ramach ZIT oraz ze środków Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Gmina jest przygotowana do ubiegania się o środki w ramach programów finansowanych z udziałem środków unijnych. Z chwilą ogłaszania naborów wniosków, w zakresie planowanych do realizacji przedsięwzięć dochody te będą uwzględniane w Wieloletniej prognozie finansowej. Gmina Sicienko przekazała, Instytucjom Wdrażającym, informacje dotyczące planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych, na realizację których będzie się ubiegała o dofinansowanie zarówno z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego w ramach ZIT, jak również z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

W 2017 roku złożony został wniosek o dofinansowanie w 2018 roku zadania inwestycyjnego w zakresie przebudowy drogi gminnej Dąbrówka Nowa - Osówek ze środków programu

wieloletniego pod nazwą „Program Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej na lata 2016-2019”. Ze względu na brak rozpatrzenia wniosku nie ujęto w WPF planowanych wpływów z tego tytułu. W kolejnych latach Gmina Sicienko będzie się również ubiegała o dofinansowanie inwestycji w zakresie przebudowy dróg gminnych ze środków Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych. Ewentualne uzyskane dotacje ujmowane będą w trakcie realizacji WPF.

W latach objętych WPF nie przewiduje się dotacji celowych na realizację zadań zleconych i powierzonych z zakresu administracji rządowej.

4. Wydatki

Kolejnym etapem tworzenia WPF jest planowanie wydatków. W pierwszej kolejności szacowane są wydatki bieżące. Różnica między dochodami ogółem i wydatkami bieżącymi, bez uwzględniania wydatków na obsługę długu, powiększona o kwoty przychodów z tytułu nadwyżki z roku poprzedniego i wolnych środków jako nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikającej z rozliczeń wyemitowanych papierów wartościowych, kredytów i pożyczek z lat ubiegłych, stanowi pulę środków do dyspozycji. W pierwszej kolejności jest ona rozdysponowana na spłatę i obsługę długu a następnie na inwestycje. Planując określone w wierszu 2 załącznika nr 1 do uchwały wydatki ogółem zostały podzielone na wydatki bieżące i majątkowe.

4.1. Wydatki bieżące

Planując ujęte w wierszu 2.1 załącznika nr 1 do uchwały wydatki bieżące na kolejne lata objęte WPF dokonano ich podziału na następujące kategorie:

- 1) Wynagrodzenia i składki od nich naliczane.

Wydatki te zostały określone w wierszu 11.1 załącznika nr 1 do uchwały. W tej grupie wydatków ujęte zostały wydatki ujęte w następujących paragrafach klasyfikacji budżetowej:

- § 401 – wynagrodzenia osobowe,
- § 404 – dodatkowe wynagrodzenie roczne,
- § 410 – wynagrodzenie agencyjno-prowizyjne,
- § 411 – składki na ubezpieczenie społeczne,
- § 412 – składki na Fundusz Pracy,
- § 417 – wynagrodzenia bezosobowe.

Przy kalkulowaniu wydatków na wynagrodzenie przyjęto założenia wzrostu wskaźnika wynagrodzeń określone w tabeli nr 2. W zakresie wynagrodzeń nauczycieli uwzględniono również wahania liczby godzin wynikające z okresowej zmiany liczby uczniów w szkołach, co skutkuje zmniejszeniem podziału oddziałów na grupy, a także przewidywanym zmniejszeniem liczby oddziałów w związku z wygaszaniem klas gimnazjalnych. Uwzględniono natomiast zwiększenie liczby oddziałów w szkołach podstawowych i przedszkolach.

2) Wydatki związane z funkcjonowaniem organów jednostki samorządu terytorialnego.

W tej kategorii wydatków ujęte zostały wydatki bieżące i majątkowe planowane w rozdziale 75022 – Rady gmin oraz rozdziale 75023 – Urzędy gmin. Zostały one określone w wierszu 11.2 załącznika nr 1 do uchwały. Przy kalkulowaniu w tym zakresie środków na 2018 rok wprowadzono działania oszczędnościowe dotyczące wydatków stałych. Działania oszczędnościowe przewidywane są również w latach następnych w związku z tym przyjęto wzrost wydatków rzeczowych w tych rozdziałach o wskaźnik inflacji, z uwzględnieniem wydatków jednorazowych.

3) Wydatki na projekty realizowane z udziałem środków, o których mowa w art.5 ust 1 pkt.2 ustawy o finansach publicznych

W ramach wydatków bieżących w tej kategorii, ujętych w wierszu. 11.2.1, w latach 2018-2019 przewiduje się środki na pokrycie kosztów związanych z zapewnieniem ciągłości projektu „Realizacja systemu innowacji edukacyjnej w województwie kujawsko-pomorskim poprzez zbudowanie systemu dystrybucji treści edukacyjnych - Zakup tablic multimedialnych”. W wierszu tym w latach 2018-2020 planowane są również wydatki na zadanie realizowane w ramach Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 osi priorytetowej: Pomoc Techniczna, z przeznaczeniem na wsparcie działania podmiotu realizującego Zintegrowane Inwestycje Terytorialne ze środków Programu Operacyjnego Pomoc Techniczna 2014-2020.

4) Pozostałe wydatki bieżące

W ramach pozostałych wydatków bieżących planowane są środki na wydatki rzeczowe, w tym dotacje celowe dla podmiotów należących do sektora finansów publicznych i nienależących do sektora finansów publicznych. W tej kategorii wydatków planowane są również dotacje przedmiotowe dla samorządowych instytucji kultury, tj. dla Gminnego Ośrodka Kultury oraz Gminnej Biblioteki Publicznej. W zakresie pozostałych wydatków bieżących w 2018 roku planowane są również dotacje przedmiotowe dla podmiotów należących do sektora finansów publicznych na dofinansowanie kosztów zrzutu odpadów ciekłych. W 2018 roku zakładany jest wzrost tych wydatków w stosunku do przewidywanego wykonania 2017 roku, wynikający ze wskaźnika inflacji oraz zwiększenia zakresu zadań. Uwzględniono również prowadzone działania oszczędnościowe. Przeprowadzone w ostatnich latach inwestycje w zakresie

termomodernizacji budynków szkolnych przynoszą rezultaty w oszczędnościach wydatków na energię. W zakresie tych wydatków uwzględniono również fakt uzyskania niższych dotacji celowych na realizację zadań zleconych i własnych. W celu zapewnienia wszystkich najistotniejszych potrzeb czynione będą starania o pozyskanie dodatkowych środków. W kolejnych latach przewidywana jest kontynuacja działań oszczędnościowych. W związku z tym, zakładany jest wzrost stałych wydatków rzeczowych poniżej wskaźnika inflacji określonego w tabeli nr 2. Uwzględniono również okresowe zwiększenie lub zmniejszenie wydatków w zakresie przewidywanych działań jednorazowych np. dotyczących remontów budynków komunalnych.

4.2 Wydatki majątkowe

Wydatki majątkowe planowane do realizacji w okresie obowiązywania WPF zostały ujęte w wierszu 2.2 załącznika nr 1 do uchwały. W ramach tych wydatków wyodrębnione zostały wydatki majątkowe na przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 oraz na projekty realizowane przy udziale środków, o których mowa w art. 5 ust 1 pkt. 2 ustawy o finansach publicznych. Różnicę pomiędzy wydatkami majątkowymi określonymi w wierszu 2.2 a wydatkami określonymi w wierszu 11.3.2 stanowią pozostałe wydatki majątkowe.

- 1) Wydatki majątkowe na przedsięwzięcia, o których mowa w art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych.

Łączna kwota wydatków na realizację powyższych przedsięwzięć została określona w wierszu 11.3.2 załącznika nr 1 do uchwały. Kwota ta jest zgodna z wysokością wydatków majątkowych określonych w załączniku nr 2 do uchwały, określającego wieloletnie przedsięwzięcia realizowane w latach 2018-2022. Załącznik nr 2 określa również szczegółowy wykaz planowanych przedsięwzięć. Planowane projekty mają za zadanie realizację celów strategicznych zmierzających do osiągnięcia wizji Strategii Rozwoju Gminy Sicienko na lata 2015-2020+, jaką jest „Gmina Sicienko dobrym i bezpiecznym miejscem do życia i inwestowania, ojczyzną społeczności wykształconych, aktywnych i zdrowych mieszkańców, w harmonijnych relacjach z sąsiadami i środowiskiem”. Inwestycje te wpływają na poprawę jakości życia mieszkańców. Zmierzają do poprawy jakości infrastruktury drogowej oraz infrastruktury społecznej. Wpływają też na podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców gminy. Planowane do realizacji zadania wpływają pozytywnie na otaczające nas środowisko przyrodnicze poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń. Na realizację tych zadań Gmina przewiduje pozyskanie środków europejskich. W 2018 roku przewidywana jest w tym zakresie realizacja zadań, na które otrzymano dofinansowanie w ramach PROW oraz złożono aplikację o dofinansowanie ze środków RPO w ramach ZIT. Na dofinansowanie realizacji w 2018 roku zadania dotyczącego budowy kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami w miejscowości Goncarzewy Gmina uzyskała dofinansowanie z PROW. Natomiast na realizację zadania dotyczącego kompleksowej modernizacji energetycznej budynku Szkoły Podstawowej w Samsiecznie ze środków RPO

w ramach ZIT. W zakresie pozostałych zadań planowanych do realizacji w latach objętych WPF złożone zostały aplikacje o ich współfinansowanie lub są w trakcie przygotowania.

Możliwość dofinansowania tych projektów z powyższych programów wynika z faktu, iż realizują one cele, które są w pełni zgodne z zasadniczymi kierunkami rozwoju kraju proponowanymi przez Średniookresową Strategię Rozwoju Kraju, a także proponowanymi celami polityki Unii Europejskiej (Europa 2020). Cele te wpisują się również w cele dokumentów strategicznych województwa kujawsko-pomorskiego do roku 2020 oraz Strategii Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Bydgosko – Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego. W wierszu 1.1.2 załącznika nr 2 wykazane zostały zadania na realizację, których Gmina Sicienko będzie się ubiegała o dofinansowanie zarówno z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego w ramach ZIT, Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, jak również Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Wykazane w WPF kwoty stanowią wysokość środków własnych, które Gmina zamierza przeznaczyć w tych latach na realizację inwestycji, a także przewidywane dofinansowanie ze środków pochodzących z Unii Europejskiej w zakresie zadań, na które zostały podpisane umowy, złożone wnioski, a także ogłoszone nabory wniosków. Ewentualne inne środki zewnętrzne będą ujmowane w trakcie realizacji Wieloletniej prognozy finansowej, po podpisaniu stosownych umów lub ogłoszeniu naborów wniosków. Pozostałe zadania inwestycyjne przewidywane do realizacji w latach 2018-2022 wykazane zostały w wierszu 1.3.2 załącznika nr 2.

Przewidywane do realizacji projekty zmierzają do realizacji misji Strategii rozwoju gminy. Wpływają one na poprawę infrastruktury drogowej na terenie gminy. Przyczyniają się do ochrony środowiska oraz uzbrojenia terenów pod budownictwo mieszkaniowe. Zadania te są niezbędne do realizacji w celu poprawy jakości życia mieszkańców gminy. Należy jednak zwrócić uwagę na fakt, że wykazane środki własne nie zabezpieczają pełnego pokrycia potrzeb na realizację tych przedsięwzięć.

- 2) Wydatki majątkowe na projekty realizowane przy udziale środków, o których mowa
- 3) w art. 5 ust 1 pkt 2 ustawy o finansach publicznych.

W ramach powyższego w wierszach 12.2 oraz 12.4 ujęto wydatki wynikające z zawartej umowy na dofinansowanie zadania związanego z budową kanalizacji sanitarnej wraz z przykanalikami w miejscowości Goncarzewy w ramach RROW oraz na wsparcie zadania w zakresie kompleksowej modernizacji energetycznej budynku Szkoły Podstawowej w Samsiecznie ze środków RPO w ramach ZIT. W wierszach tych ujęto również środki przewidywane do pozyskania na przedsięwzięcie pn. „Rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej w Gminie Sicienko”, wynikające z pozytywnie zweryfikowanego wniosku złożonego w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko. Realizacja tego zadania przewidywana jest do 2021 roku. Ujęto również środki przewidywane do pozyskania na zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej na realizację zadania związanego z przebudową i rozbudową oczyszczalni ścieków w Wojnowie, wodociągowej pompowni strefowej w Wojnowie, a także przebudowy świetlicy w Dąbrówce Nowej. Na dofinansowanie tych zadań ze środków RPO w ramach ZIT złożone

zostały w 2017 roku wnioski. Przewidywane są również wpływy planowane do pozyskania na zadania

w zakresie budowy świetlicy wiejskiej w Łukowcu. Na dofinansowanie tego zadania została złożona aplikacja w ogłoszonym przez Lokalną Grupę Działania „Trzy Doliny” konkursie w ramach środków PROW. W przypadku ogłoszenia kolejnych konkursów dotyczących naboru wniosków Gmina Sicienko jest przygotowana do ubiegania się o środki na dofinansowanie zadań z powyższych programów, co wynika z faktu posiadania gotowych projektów na realizację inwestycji w zakresie ochrony środowiska, modernizacji infrastruktury drogowej czy też budowy obiektów kultury. Gmina Sicienko przekazała, Instytucjom Wdrażającym, informacje dotyczące planowanych przedsięwzięć inwestycyjnych, na realizację których będzie się ubiegała o dofinansowanie zarówno z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko – Pomorskiego w ramach ZIT, jak również z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Z chwilą pozyskania powyższych środków informacje w powyższym zakresie ujmowane będą na bieżąco w trakcie realizacji Wieloletniej Prognozy Finansowej.

Pozostałe wydatki majątkowe.

W ramach pozostałych wydatków stanowiących różnicę między wielkościami określonymi w wierszu 2.2 załącznika nr 1 a wykazanymi w wierszu 11.3.2 tegoż załącznika ujęte zostały nakłady na inwestycje realizowane w danym roku budżetowym, a także dotacje celowe na realizację zadań własnych gminy. W 2018 roku planowane środki w tym zakresie dotyczą również zadań wskazanych do realizacji w ramach wyodrębnionych środków Funduszu Sołeckiego. W kolejnych latach uwzględnione zostały przede wszystkim zadania na realizację, których Gmina posiada już dokumentację lub jest ona w opracowywaniu.

5. Analiza kwoty długu

Planowana kwota długu na koniec 2017 roku wynosi 5.416.531,97 zł. Przewidywane zadłużenie gminy Sicienko na koniec 2018 wynosiło będzie 7.556.767,99 zł. Zostało ono wykazane w wierszu 6 załącznika nr 1 do uchwały.

Na kwotę zadłużenia Gminy Sicienko na koniec 2017 roku składają się:

1. pożyczki zaciągnięte w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z przeznaczeniem na:

- dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego z napędem 4x4 dla OSP Kruszyn – dotacja celowa dla OSP Kruszyn w wysokości 210.000,00 zł,
- budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sicienko w kwocie 107.144,00 zł;

2. długoterminowe kredyty bankowe zaciągnięte na:

- spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek w kwocie 5.099.387,97 zł;

Planowane w 2018 roku spłaty powyższych kredytów i pożyczek wynoszą 2.043.731,97 zł. Kwota ta została określona w wierszu 5.1 zł. W 2018 roku planowana jest spłata następujących zobowiązań:

1. 70.000,00 zł z tytułu pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego z napędem 4x4 dla OSP Kruszyn – dotacja celowa dla OSP Kruszyn,
2. 42.856,00 zł z tytułu pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sicienko,
3. 1.930.875,97 zł z tytułu kredytu długoterminowego na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek.

Planowana do spłaty wysokość rat kredytów i pożyczek w latach objętych prognozą została wykazana w wierszu 5.1. W wierszu 14.1 wykazane zostały raty kredytów i pożyczek przypadające do spłaty w okresie obowiązywania prognozy wynikające wyłącznie z tytułu już zaciągniętych kredytów i pożyczek, tzn. według stanu na koniec 2017 roku.

W wierszu 5.1.1 wykazana jest łączna kwota rat pożyczek przypadających na dany rok do spłaty w zakresie podlegających ustawowemu wyłączeniu z limitu zobowiązań, o których mowa w artykule 243 ustawy o finansach publicznych. W latach 2018 – 2022 nie przewiduje się takich zobowiązań.

W wierszu 2.1.3 przedstawiono kwotę planowanych ogółem wydatków na obsługę długu. Natomiast w wierszu 2.1.3.1.2 wykazano odsetki od zobowiązań podlegające wyłączeniu z limitu spłaty zobowiązań, o których mowa w artykule 243 ustawy o finansach publicznych.

W 2018 roku na spłatę zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek przewidywane jest przeznaczenie wolnych środków wynikających z nadwyżki środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu gminy, w tym wynikających z rozliczeń kredytów i pożyczek z lat ubiegłych w kwocie 359.763,98 zł. Przewidywane jest również zaciągnięcie kredytu na spłatę zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów i pożyczek w latach ubiegłych w kwocie 1.683.967,99 zł oraz zaciągnięcie pożyczki w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w wysokości 2.500.000,00 zł przeznaczonej na realizację przedsięwzięcia „Rozwój infrastruktury wodno–kanalizacyjnej w Gminie Sicienko”. W związku z powyższym przewidywana kwota zadłużenia Gminy Sicienko na koniec 2018 roku wzrośnie do kwoty 6.556.767,99 zł. Kwota ta stanowi 16,39 % planowanych dochodów budżetowych. Na powyższą kwotę składają się:

1) pożyczki zaciągnięte w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z przeznaczeniem na:

- dofinansowanie zakupu średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego z napędem 4x4 dla OSP Kruszyn – dotacja celowa dla OSP Kruszyn w wysokości 140.000,00 zł,
- budowę kanalizacji sanitarnej w miejscowości Sicienko w kwocie 64.288,00 zł;

2) pożyczka planowana do zaciągnięcia w 2018 roku w Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej z przeznaczeniem na realizację przedsięwzięcia „Rozwój infrastruktury wodno–kanalizacyjnej w Gminie Sicienko” w wysokości 2.500.000,00 zł;

3) długoterminowe kredyty bankowe zaciągnięte na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek, z uwzględnieniem planowanego do zaciągnięcia kredytu w 2018 roku, w łącznej kwocie 4.852.479,99 zł.

W 2019 roku na spłatę wcześniej zaciągniętych zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek przewidywane jest zaciągnięcie nowego kredytu długoterminowego. Budżet gminy planowany na lata 2019 -2021 zakłada wypracowanie nadwyżek przeznaczonych na spłatę zadłużenia od 2020 roku. Wysokość wypracowanych nadwyżek budżetowych w latach 2019-2020 nie pokryje w pełni przypadających do spłaty rat kredytów i pożyczek w 2018-2020. W związku z tym, w tych latach planowane jest zaciągnięcie kredytów na powyższy cel w wysokości, określonej w wierszu 4.3 załącznika nr 1. Począwszy od 2021 roku spłata długu planowana jest z nadwyżki budżetowej roku poprzedniego. Wysokość nadwyżki budżetowej przeznaczonej na sfinansowania spłaty długu przedstawiony została w wierszach 4.1 oraz 10.1 załącznika nr 1 do uchwały. Biorąc powyższe pod uwagę całkowita spłata zaciągniętych oraz planowanych do zaciągnięcia pożyczek i kredytów winna nastąpić w 2022 roku.

Począwszy od 2014 roku mają zastosowanie przepisy art. 243 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych, zgodnie z którym każda jednostka samorządu terytorialnego posiada indywidualny wskaźnik zadłużenia. Ustalony w oparciu o powyższe przepisy indywidualny dopuszczalny limit zadłużenia, przedstawiony został w wierszu 9.6 załącznika nr 1. Wskaźnik planowanej łącznej kwoty spłaty zobowiązań w latach 2017 -2021 wykazany został w wierszu 9.1. W związku z powyższym w latach objętych wieloletnią prognozą finansową spełnione są warunki określone w art. 243 ustawy o finansach publicznych z dnia 29 sierpnia 2009 roku.

6. Podsumowanie

Wieloletnia prognoza finansowa w oparciu o syntetyczną prognozę głównych parametrów budżetowych, zapewniając zgodność danych z ustawą z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach

publicznych, pozwala na analizę realnych możliwości finansowych oraz ocenę rzeczywistych możliwości zaciągania i spłaty zadłużenia Gminy Sicienko.